

מסורת הש"ס

(א) לעיל מו. כמובן ס"ז.
 (ב) ע"י לעיל לב: לה.
 (ג) ממנו (דב"א). א (לעיל)
 (ד) ג"י רש"י לה.
 (ה) לעיל לא: 1. ו (דף לא:).
 (ו) נבא: ד"ה אלו, (ח) רש"י
 מ"ז, (ט) ז"ל ב קט"ז ל"י
 (י) לפי גיסת רש"י
 שלשה דבורי מוס' ד"ה לומר
 וד"ה כמאן וד"ה כמאן
 בעמוד ב' ה' ד"ה א,

גליון הש"ס

גב' ש' לו ד' אמות או
 לא. ע"י לקמן דף ט"ז ע"ב
 מ"ה"ה כאן שכללה וכו':
 שם אפי' הכי נראה ליה.
 ע"י לעיל דף ט"ז ע"ב ודף
 לה ע"א:

מוסף רש"י

הנזקן את עירובו יש
 לו ד' אמות. כלומר
 ארבע אמות ספקיבו וכו'
 להו ממקופות מחילות, וכו'
 היכי דהנזקן את עירובו
 צבית שמקטמ' בתמוס
 ומקטמו חזק לתמוס מהלך
 את כולו וחובה לו אלפים
 אמה, דהו כל הציט כאלו
 הוא צתוך תמומו,
 כדאמרין לקמן צביל
 מעברין (ס"א). אנשי ע"ב
 גדולה מהלך את כל עיר
 קטנה כי אם נמי כל ארבע
 אמות הו' להו צבית ומני
 לאחיי מחזק לתמוס צתוך
 התמוס (ע"ל לב). הואיל
 ומתמזין לקטות שם שצבית
 יש לו ארבע אמות, הואיל
 והנהו ארבע אמות מידעלן
 בתמוס הו' להו בתמוס
 (ע"ל לה.).

והיה יושב ערב שבת צביתו ואומר שצביתי צלינתא מקום מקוים היה
 בין שני התמוזין: מאי דעפין. דעשיר את ואמרת שצביתי במקום
 פלוני: והא אמר רב נחמן. דלא שרי ר' יהודה אלא במקומי ומניא
 כוונתיה דרב נחמן לעיל: א שבת. שפוקנה שצביתא דרגליו יש לו ד' אמות
 לקניית בית לצד מאלפים לכל רוח:
 להחמיר הוא. דמפסיד ארבע אמות:
מתני' מי שיאל. מעירו לילך בעיר
 אחרת שמערבין בה שסמוכה לעירו
 צתוך ד' אלפים: הוא מוסר ילך.
 ואע"פ שלא אמר כלום כדפירשתי
 לעיל ד' כיוון שיש לו לשם צית ודאי
 לא עקר דעמו מהליכתו ומתכוון לקנות
 שצביתא בסוף התמוס והוי כעני
 האומר שצביתי במקום פלוני וקנה
 דהא עני הוא דהחזיק צתוך ולרבי
 מאיר ודאי עני הוא ואי אמר הוי קני
 אצל השתא דיכול היה לערב ולומר
 שצביתי במקום פלוני ולא אמר
 מספקא לן אי הוה דעמו לקנות
 שצביתא בסוף התמוס או צביתו והרי
 זה חומר גמל שאין לו אלא אלפים
 שצין ציתו לסוף התמוס אצל אלפים
 שמעבר ציתו ללך השני הפסיד דשמתא

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין נב.

האי אהקל אהחמיר הוא. ואם תאמר תיקשי ליה לשמואל דקוף כילד
 מעברין (לקמן דף ס"א): דלמא שבת בעיר חריבה לרצון מהלך
 את כולה וחובה לה אלפים אמה הניח עירובו בעיר חריבה אין לו
 ממקומו אלא אלפים אמה ו"ל מכל מקום צביתא כי אורחיה כשאין
 נותן עירובו בעיר חריבה הוי להקל:
ר"י רב כ"ע לא פליגי דצריך. פי' ר"ת לומר עת חמה הוא

ועת זינה הוא דכיון שהחזירו מעטם
 זה אם כן כיון דעמו לילך כשתעבור
 חמה זינה ולא ילא מתורת עני אבל
 אם בלא טעם החזירו אם כן לגמרי
 נתייאש מליך וילא מתורת עני אע"פ
 שהחזיק צדך ורז יוסף אמר להחזיק
 כולי עלמא לא פליגי דלרבי כי פליגי
 לומר דקצר רז יוסף כיון שמתמת חמה
 זינה הוא חזור אם כן נתייאש לגמרי
 מליך ולא קנה העירוב לרבי יהודה
 אלא כשחזר בלא טעם יתר על כן
 אמר ר' יוסי דאפילו הכי קנה עירובו
 והוה ליה לרז יוסף למנקט כי פליגי
 באומר אלא נקט צביתא דרב יוסף
 לומר אגב מילתיה דרבה ודייק רז
 יוסף מדלא הזכיר ר' יהודה עת זינה
 ועת חמה ורבי יוסי הזכיר:

במאן אולא הא דאמר ע"א. אף
 על פי שמוחזר מוחזק כמאן
 כרז יוסף ואליצא לרבי יוסי. מלשון
 אע"פ דייק דחזר ממתת חמה זינה
 ולא קנה עירובו לרבי יהודה ורבה
 לא אמיה לרבי ע"י רבה שאמר
 עת זינה הוא ואי דלמא עת זינה לא
 שייך לשון אע"פ ופי' זה דמוק ופי'
 אחרון דרש"י נראה לר"י עיקר:
 כמאן

בדרך החזיקו חזרו הרבי
 הוא מוחזר ומוחזק אי מוחזר למה מוחזק ואי מוחזק למה מוחזר הכי קאמר
 אע"פ שמוחזר מוחזק כמאן כרב יוסף ואליצא דרבי יוסי ברבי יהודה רב יהודה
 בר אישתתא אייתי ליה כלכלה דפירו לרב נתן בר אושעיא כי הוה
 אזיל שבקיה עד דנחית דרגא אמר ליה בית המדרש קדים ואזיל
 כמאן

יתר על כן אפילו לא החזיק צדך אלא שאמר לו חזרו לין פה שמעו ממנו שהיה רוצה לנאת ואמר לו לין פה צביתך הילנה משום זינה:
 ורב יוסף אמר להחזיק כ"ע לא פליגי דצריך כי פליגי נומר. לין פה דלר' יהודה אם החזיק צדך אע"פ שלא אמר לו חזרו לין פה אלא שחזר
 מעצמו כמאן דלמא שצביתי במקום פלוני דמי והחזירו חזרו דקתני מתני' לר"י לאו דווקא דה"ה לחזר מעצמו אלא אורחא דמילתא נקט אבל
 ר' יוסי צר' יהודה תרתייהו בעי חזקה ואמריה (י) והכי קאמר מלאו חזרו שהתחיל לנאת ואמר לו חזרו לין פה עמדי הילנה וקסבר רז יוסף
 ר' יוסף היה להחמיר ולא כדברייה אע"פ יתר על כן אפילו אלא הכי תנן ר' יוסי אומר מלאו חזרו כו'. כך שמעתי והכנה גמנומין ש
 א) דקשיא ליה לר' יוסי מאי יתר על כן ומאי אפילו ויש מתרצין דרבי יוסי לא בעי חזקה כולי האי דר' יהודה אבל אמרי נואש הן דפסיעה אחת
 חזק לצינו הוא חזקה וצ"ל מהכי ליכא חזקה ועוד רז יוסף אמר דחזקה לא פליגי אלא בלומר וא"כ אף חזקה פליגי. ל"א ולא שמעתי
 אמר רבה לומר שצביתי צתוך התמוס כ"ע לא פליגי דלרבי זה החזר לומר כן ופי פליגי ר' יוסי ואח"כ חזקה פליגי דשמעיה לר' יהודה
 דלמא החזיק ואח"כ איהו למימר אפילו מלאו חזרו שהיה רוצה להחזיק ולא הניחו קנה עירובו ובלגד שיאמר שצביתי לשם דהואיל והיה רוצה
 לנאת חשבין ליה כינא והוי עני ורז יוסף אמר להחזיק לא פליגי דודאי חזקה צעין דאי לא החזיק לא הוי עני כי פליגי לומר דר' יהודה
 בעי שיאמר שצביתי לשם וארישא דמתניתין קאי דפריש בה ואמר שצביתי צעיקרו ולא אילטרריך למיחד ומיתנייא צבישא ואח"כ ר' יוסי למימר
 אפילו לא אמר מידך קני הואיל והחזיק דגלו דעתא קנייה היא. וא"ת כיון דלרבי יהודה באומר שצביתי במקום פלוני קאמר מאי פליגי
 ר"מ עליה ומשוי ליה חומר גמל ר"מ לית ליה חזקה כי הוא אפילו אלא כל צדך צדך ממש אבל האי בעשיר משוי ליה וקסבר ר"מ כל שהוא
 עשיר והיה לו לערב צפת ולא עירב צפת אלא באמריה הפסיד צביתא חזרו ליה לומר שהיה לו לעבר הלו מציתו שסילק עצמו מרוח וזו ובמקום
 שצביתו לא נשחכר דלאו עירוב הוא ואין לו אלא אלפים הללו. ונראה הדברים דר' מאיר אכל מי שהוא עשיר פליגי ובאומר שצביתי במקום
 פלוני מדקתני כל שיש צדו לערב כו' דאי ס"ד ר"מ עני משוי ליה להאי וטעמא משום דמספקא לן היכא ניחא ליה הוא הואיל ולא אמר אם
 כן מאי כל הא לא משכחת לה הן ספיקא אלא צדך לחודיה שיאל וזו והרי זה חומר גמל מביעי ליה: מוחזר. משמע שלא קנה שצביתא כלל:
 מוחזק. משמע דקנה: כמאן. לנישגא קמא דפרשי דרב יוסף אליצא דר' יוסי תרתי בעי אמריה דלין פה וחזקה הכי בעי ליה כמאן אזיל הא
 דעולא דבעי תרתי שהחזיק היינו חזקה והחזירו חזרו היינו לין פה: כרז יוסף אליצא דר' יוסי צר' יהודה. דבעי תרתי והוא הדין לרבה
 אליצא דר' יהודה אלא חדא מינייהו נקט. ולנישגא צתרה הכי פירושא כמאן אזיל הא דעולא דלא בעי למימר שצביתי במקום פלוני דקאמר
 אע"פ שמוחזר משמע לגמרי כרז יוסף ואליצא דרבי יוסי צר' יהודה חזרו ליה חזקה לומר (הג"ה.) ואח"כ חזקה פליגי ליה חזקה לומר כרבה
 ואליצא דר' יהודה צדך רבה וצין רז יוסף תרתייהו סבירא להו לרבי יהודה תרתי בעי. ע"כ מאן: א) אישפתא. שם אדם: כי הוא אזיל
 לצביתא וצתוך ד' אלפים הוה: חס דרגא. מעלה מן הכבש שהיה יורד מן העליה דהוה ליה החזיק צדך: צים הגא. לין פה:
 כמאן

עין משפט נר מצוה

ס"א א מ"י פ"ז מהל'
 עירובין הלכה ח טור
 ש"ע א"ח ק"י מי טעף ג':
 ע ב ג מ"ג ג"י ט"ז ט"ז
 שם טעף א':

רבינו הננאל

ואמר שביטתו במתא
 פלוני, א"ל אביי כמאן
 כרב חסדא דאמר מחלוקת
 במקום פלוני ור' יהוד'
 מתיר. והא רב נחמן
 [פליגי] עליה ותניא
 כמותיה. א"ל הדרי בי.
 אמר רמי בר חמא הרי
 אמרו שבת יש לו ד'
 אמות. פי' א) המנחת
 עירובי יש לו ד' אמות אי
 לא. ופשיט רבא דיש לו,
 מרתון לא אמרו לערב
 בפת. כלומר להניח עירוב
 בפת אלא להקל על
 העשיר. מכלל שהו זה
 שיון. ורא אמרת המנחת
 עירובי אין לו ד' אמות
 הא להקל הוא, להחמיר
 הוא, שחיי הפסיד ד'
 אמות. אלא שמע מינ' יש
 לו. ורמי בר חמא סבר הא
 ניחא ליה דלא ניטרח.
 מתני' מי שצאל לילך לעיר
 שמערבין בה כו'. כבר
 פירשנו למעלה. תניא
 כמותיה דרב חמא מי שיש
 לו שני בתים ובניהו שני
 תחומי שבת כיון שהחזיק
 בדרך קנה עירוב במקום
 דבריו ר' אבהו ורבי ר'
 יהוד'. יתר על כן א' ר'
 יוסי ב"ר יהודה אפי'
 מציאו חבירו ור' לו לין
 פה עת חמה או עת צינה
 הוא, למחר משכים
 והולך. אמר רבה אם
 החזיק שצריך לומר
 שביטתו במקום פלוני
 כולי עלמ' לא פליגי
 דצריך. דכיון דהוא אזיל
 באורחא אפי' שהחזיק
 צריך לומר. כי פליגי במי
 שאמר שביטתו במקום
 פלוני אם צריך להחזיק,
 ר' יהודה או צריך. ר' יוסי
 ב"ר יהודה אומר אינו
 צריך. ורב יוסף אמר
 האומר שביטתו במקום
 פלוני שצריך נמי להחזיק
 כולי עלמ' לא פליגי
 דודאי צריך. כי פליגי
 במחזיק אם צריך לומר
 שביטתו במקום פלוני,
 ר' יהוד' או צריך. ר'
 יוסי ב"ר יהוד' או כיון
 שהחזיק בדרך אפי' שלא
 אמר שביטתו במקום
 פלוני קנה שביטה במקום.
 ואסיקנא כרב יוסף. דרב
 יהודה בר אישתתא אייתי
 לרב נתן בר הושעיא
 כלכלה דפירו, כי קאזיל
 שבקיה עד דנחית לדרגא
 והחזיק להוליכה. א"ל
 בית הכא וקדים זיל דברב

(א) נראה דהוא כמאן ו'ל פי'
 שבת מי שוקה שצביתא דרגליו
 יש לו ד"ל לצד מאלפים לכל
 רוח.